

výlučně na soudy (§§ 21, a 22 a násl.), takže 1. květnem 1922 příslušnost nájemních úřadů k rozhodování nájemních sporů zanikla.

§ 34 zákona ze dne 27. dubna 1922 stanoví pak, že pokud nebylo řízení před nájemními úřady zahájené do 30. dubna 1922 skončeno, bude soudem rozhodnuto jen, podá-li strana u soudu návrh nový dle tohoto zákona.

Ustanovení to nelze vykládati jinak, než že v jednání před nájemním úřadem zahájeném a do 30. dubna 1922 nedokončeném nesmí nájemní úřad více pokračovati, nýbrž že strany musí věc znovu zahájit u soudu.

Ježto předpisy nového zákona o ochraně nájemníků a příslušnosti soudu jsou normy kogentní, jichž jest dbáti z moci úřední, nemohl žal. úřad ve sporné věci dne 30. dubna 1922 nesporně nedokončené vůbec dále postupovati, provésti jednání a vydati rozhodnutí.

Z těchto úvah bylo nař. rozhodnutí zrušiti pro nezákonnost po rozumu § 7 zák. o ss, aniž bylo zapotřebí, zabývat se námitkami ve stížnosti vznesenými.

Č. 1677.

Obecní úředníci: * Obecní úředník ustanovený podle zákona ze dne 29. května 1908 č. 35 z. z. čes. nebo zák. z 23. července 1919 č. 443 sb. z. a n. nemůže se platně vzdáti právního nároku na výslužné.

(Nález ze dne 21. listopadu 1922 č. 14.942.)

Věc: Terezie Sch. v H. J. proti zemskému správnímu výboru v Praze o drahotní a nákupní přídavky.

V ý r o k: Naříkané rozhodnutí se zrušuje pro nezákonnost.

D ů v o d y: Městské zastupitelstvo v P., vyhovujíc částečně žádosti st-lčíně, přiznalo jí usnesením z 19. září 1919, jako vdově po zemřelém obecním tajemníku Josefu Sch. pensi ročních 300 K, drahotní přídavek měsíčních 10 K a čtvrtletní úmrtné 200 K. Toto usnesení vešlo v moc práva.

Pozdější žádost st-lčinu, aby jí ve smyslu zákona z 15. dubna 1920 č. 312 sb. z. a n., počínaje 1. červnem 1920 byl přiznán drahotní přídavek ročních 612 K a nákupní přídavek měsíčních 80 K, a aby jí zvýšena byla pense na 40 K měsíčně, zamítlo městské zastupitelstvo v P. a pořadem instancí i zemský správní výbor z toho důvodu, že prý zemřelý manžel st-lčín se vzdal všech nároků pensijních i zaopatřovacích, takže schází podklad pro přiznání vdovského platu i požadovaných přídaveků.

O stížnosti do tohoto rozhodnutí podané uvážil nss toto:

Jediným důvodem, proč žádost st-lčina o přiznání drahotních přídaveků a zvýšení vdovské pense byla v řízení správním zamítnuta, byl ten, že prý se její zemřelý manžel vzdal ve schůzi obecního zastupitelstva ze dne 26. února 1910 nároku na pensi i všelikých jiných nároků zaopatřovacích.

V tomto vzdání se, jež se po názoru žal. úřadu stalo účinně a pravo-
platně, shledává nař. rozhodnutí zánik veškerých zaopatřovacích nároků jak úředníka samého, tak i jeho příslušníků, kteří by od něho svůj nárok odvozovali. Názor ten však jest mylný.

Zákon z 29. května 1908 č. 35 z. z., jenž byl ve svých hlavních kusech zachován v platnosti a jehož působnost rozšířena i na Moravu a Slezsko zákonem ze dne 23. července 1919 č. 443 sb. z. a n., vydán byl k doplnění a částečné změně jediného do té doby v tom směru platného ustanovení § 32 obec. zřízení. Před vydáním zákona z 29. května 1908 byla úprava služebních poměrů obecních úředníků, zejména i co do příjmů i pensijních požitků zůstavena vůli obcí, pokud se týče dohodě jich se zaměstnanci. Nelze upříti, že zákon z roku 1908 přinesl značné výhody obecním zaměstnancům a že tedy zcela zřejmě byl vydán na prospěch úředníků obecních, třeba i na druhé straně obsahoval předpisy odkazující toto zlepšení úřednických poměrů do příslušných mezí, aby jim nebyly nepoměrně zatěžovány zejména obce finančně slabší. Toto zlepšení postavení obecních úředníků nebylo však dáno výhradně v zájmu jich samých, nýbrž sledovalo i cíle sociálně politické, zajistiti, pokud možno, právní i hospodářské postavení zaměstnanců těch tím, že se jim garantuje jistá míra nezadatelných práv, čímž sledovány také zájmy veřejné, aby tu totiž byl pevný kmen úřednictva hmotně zabezpečeného, jež by následkem toho mělo větší neodvislost a spolehlivost, než jak tomu bylo až do té doby. Z toho plyne, že předpisy ty, pokud sledují právě naznačené cíle, tedy pokud stanoví jistá minima při úpravě hmotných poměrů obecního úřednictva, zejména platů a zaopatřovacích požitků, jsou předpisy eminentně veřejnoprávními, danými také ve veřejném zájmu, a jako takové normami *juris cogentis*, jež ani jednostranným prohlášením některé smluvní strany ani vzájemnou dohodou obou platně měněny býti nemohou.

Ač ani zákon z roku 1908 ani citovaná novela k němu č. 443 z r. 1919 neobsahuje výslovného ustanovení v tomto smyslu, vyplývá správnost náhledu toho z ustanovení § 22 původního zákona i novely, jenž stanoví pouze dva případy, kdy nárok na výslužné zaniká, o možnosti vzdání se nároku toho však vůbec nemluví. Ostatně mluví pro názor ten i zákon z 13. ledna 1914 č. 9 ř. z. o statkových úřednících, obsahem svým i sledovanými cíly našemu zákonu velmi příbuzný, jenž v § 4 výslovně prohlašuje, že oprávnění zaměstnancova, která vznikají z ustanovení tohoto zákona, nemohou, pokud zákon nečiní žádné výhrady, služební smlouvou býti zrušena nebo obmezena.

V důsledku tohoto názoru dlužno tudíž uznati, že obecní úředník ustanovený podle cit. zákona z roku 1908 nebo novely z r. 1919 nemůže se platně vzdáti právního nároku na výslužné, a učiní-li tak přece, nemá takovéto jeho prohlášení právního účinku.

V daném případě vycházel žal. úřad z opačného právního náhledu, jež dlužno uznati nekožánným. Založiv pak nař. rozhodnutí na jediném tomto nezákonném důvodu, nezabýval se řešením dalších otázek, pro řešení tohoto případu důležitých, zejména zda šlo tu vůbec o úředníka ve smyslu cit. zákonů z r. 1908 a 1919 a zda zemřelý manžel st-lčin v době své smrti měl ve smyslu těchto zákonných ustanovení nárok na pensi, od kteréhožto nároku mohla by st-lka odvozovati teprve vlastní svůj pensijní nárok.

Pro tuto nezákonnost bylo tudíž zrušiti nař. rozhodnutí dle § 7 zákona o správním soudě.